

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ, 29 ՅՈՒՆԻ, 2024

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՈՅ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 119

ԽՈՍՏՈՒՄ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՕՐԷՆՔԻՆ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ

Դուն ես իմ բաժինս, Տէր,
ես խօսքերուդ հնազանդիլ խոստացայ:
Ամբողջ սրտով կը խնդրեմ քեզմէ.-
Ողորմէ ինձի, քու խոստումիդ համաձայն:
Իմ ընթացքիս մասին խորհեցայ,
ես գոջումով՝ պատուիրաններուդ վերադարձայ:
Պիտի փութամ, եւ առանց փնտրելու՝
պատուէրներդ պիտի գործադրեմ:
Ամբարիշտ մարդիկ կը փորձեն զիս թակարդել,
բայց ես Օրէնքդ բնաւ միտքէս չեմ հաներ:
Գիշերուան կեսին կ'ելլեմ՝ շնորհակալութիւն յայտնելու քեզի,
արդար դարաստաններուդ համար:
Ես բարեկամ եմ աստուածավախ բոլոր մարդոց.
բոլոր անոնց՝ որոնք հրահանգներդ կը գործադրեն:
Քու սէրդ, Տէր, ամբողջ աշխարհը կը լեցնէ.
սորվեցուր ինձի քու կանոններդ:

ՇԱՐՎԱՆ

2
Վիք յանցանաց զիս ալէկոծեն,
եւ մեղք իմ բազում զիս յանդիմանեն:
Արդ զինչ արարից մեղուցեալ անձամբս,
որ չեմ ապրելոց յաՀագին Հրոյն:
Մեղայ քեզ քրիստոս որդի աստուծոյ,
չսորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց:

ԱՂՈՅ

Տէր Աստուած գթութեան, դուն որ եկար ո՛չ թէ կորսնցնելու՝ այլ ապրեցնելու մարդոց հոգիները, ներ՛ քու առաք ողորմութեամբդ, որովհետեւ Դուն միայն երկինքի մէջ անճառելի ես եւ երկրի վրայ անգնելի. Դուն, ամէն բանի սկիզբն ես, ու ամէն բանի մէջ ամբողջ. օրհնեալ ես բարձունքներուն մէջ, եւ Զեզի կը վայելէ փառք յաւիտեանս: Ամէն:

ՇԱՐՎԱՆ - ՍՈՒՐՔ ԱՍՏՈՒՄ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ: (X3)
Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՂՈՁՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Վմենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւեն ես նեղերոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

ՍԱՂՄՈՍ 65

ՕՐՀՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՏԻՐՈՋ ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԵԱՆ

Օրհներգութիւնը քեզի վայել է, ով Աստուած, Սիոնի մէջ,
քեզի կը մաքուցանենք մեր ուխտերը Երուսաղէմի մէջ:
Քեզի պիտի գան բոլոր մարդիկ, քեզի՝ որ կը լսես աղօթքները:
Երբ մեր անօրէնութիւնները կը ծանրանան մեր վրայ, դուն կը քաւես մեր յանցանքները:
Երանի անոր՝ որ դուն կ'ընտրես եւ քեզի կը մօտեցնես,
որպէսզի քու գաւիթներուդ մէջ բնակի:
Պիտի լիանանք քու փառքդ, սուրբ փաճարիդ բարիքներով:
Դուն՝ որ սքանչելի նշաններով մեզ փրկեցիր,
պարտախան փուր մեզի, ով Աստուած, մեր փրկիչը, դուն՝ ապաւենը ամբողջ աշխարհի,
նոյնիսկ հեռաւոր ծովերէն անդին բնակող մարդոց.
դուն՝ որ քու գորութեամբդ հասարակեցիր լեռները,
եւ պարտասար ես գորութիւնդ ցոյց փալու,
դուն՝ որ կը հանդարտեցնես ծովերուն շառաչը,
շառաչը անոնց ալիքներուն, եւ խռովութիւնը ազգերուն:
Աշխարհի ծայրերը ապրողներն իսկ կ'ապշին քու ցոյց փուած նշաններովդ,
արեւելքէն արեւմուտք՝ դուն ցնծութեամբ երգել կու փաս բոլորին:
Աշխարհին հանդէպ հոգածութիւնդ ցոյց կու փաս,
զայն անձրեւով կ'ոռոգես եւ մեծապէս կը պարարտացնես.
երկնային գերեզ առար ջուր կու փաս, ով Աստուած,
մարդոց ցորեն կը պարգեւես, պարտաստութիւնն ալ դուն ինքդ ընելով:
Երկրին ակօսները կ'ոռոգես, անոր կոշտերը կը հարթես,
անձրեւով զայն կը փափկացնես, եւ օրհնութեամբդ բոյսերը կ'աճեցնես:
Լման փարին բարիքներովդ կը պսակես,
ուրկէ որ անցնիս՝ երին պարարտութիւն կը ձգես:
Անապարի արօտավայրերը դալարութեամբ կը գեղեցկանան,
բլուրները ցնծութեամբ կը պարտիւն:
Դաշտերը հօտերով կը լեցուին, հովիտները ցորենով կը ծածկուին,
ցնծութեամբ կ'աղաղակեն ու կ'երգեն:

Պ*ահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ ճո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի քանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ ճո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՀՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՏԻՐՈՋ ՆԱԽԱՆՆԱՍՈՒԹԵԱՆ

Դաւիթ այս Սաղմոսով օրհներգութեան խօսքեր կ'արտայայտէ Աստուծոյ, որովհետեւ միայն Աստուծոյ կը վայելէ այդ օրհներգութիւնը, որովհետեւ Աստուած հաւաքարիմ է Իր փուստ խոստումին, եւ այդ խոստումի կարարումին: Հեղաքրքրականօրէն, Դաւիթ նաեւ կը ներկայացնէ այնպէս մը որ լռութեան մէջ խոկալու Աստուծոյ կարարածին մասին եւ լռութեամբ Աստուծոյ փառք փալու եւ օրհներգելու: Դաւիթ նաեւ կը ներկայացնէ որ Աստուծոյ փուստ օրհներգութիւնը Սիոնի մէջ եւ Երուսաղէմի մէջ, արտայայտութիւնն է Աստուծոյ փուստ այցելութիւնը Իր ժողովուրդին, ուր այդ օրհներգութիւնը պիտի փրուէր Աստուծոյ: Ե՛րբ է որ Աստուած պիտի այցելէր Իր ժողովուրդին: Քրիստոսի մարդեղացումը ուրիշ բան չէր ու չէ եթէ ոչ Աստուծոյ այցելութիւնը Իր ժողովուրդին: Այդ այցելութիւնը իր աւարտը գրաւ մինչեւ Իր խաչելութիւնը: Մենք ալ նոյն օրհներգութիւնը կու փանք Աստուծոյ Իր փուստ բարիքներուն, բայց այդ բարիքներէն ամենակարեւոր բարիքը մեր մեղքերուն քաւութիւնն էր, որ պիտի կարարուէր Քրիստոսի խաչելութեամբ: Միւս կողմէ, նաեւ Դաւիթ լռութեամբ եւ համբերութեամբ օրհներգութիւն կը յայտնէ Աստուծոյ: Որովհետեւ այդ լռութեան մէջ, Աստուած ըսելիք ունի, սորվեցնելիք ունի Դաւիթին: Աստուծոյ օրհներգութիւնը նաեւ Աստուծոյ հնազանդութեան մէջ ըլլալու, այնպէս ինչպէս պիտի ըսէ Սամուէլ մարգարէն. «Խօսք մտիկ ընելը, խոյերու ճարպէն աղէկ է» (Ա Թ-ագ 15:22):

Երկրորդ, Դաւիթ Աստուծոյ օրհներգութիւն կ'ընծայէ աղօթքներ լսելուն համար: Սա ցոյց կու փայ, որ Աստուած կը լսէ մարդուն աղօթքը, եւ առաւել եւս, մեղաւորին աղօթքը, եւ լսելով կը պատասխանէ: Աստուծոյ պիտի գան ո՛ր մարդիկը, աղօթող մարդիկը: Եւ արդէն յաջորդ համարը ցոյց կու փայ, թէ ինչպէս են այդ մարդիկը, անոնք, որոնց անօրէնութիւնները ծանրացած են, եւ երբ կ'աղօթեն, Աստուած կը լսէ, եւ ի՛նչ է որ կ'աղօթեն ու կը խնդրեն մեղքերու քաւութիւն, յանցանքի ներում: Ի՛նչպէս փեղի ունեցաւ այդ մեղքերու քաւութիւնը եւ յանցանքի ներումը: Քրիստոսի խաչելութեամբ: Ուրեմն, որո՞ւ է որ կ'ուղղուի, կամ պէտք է ուղղուի օրհներգութիւնը նաեւ, Քրիստոսի, որ խաչափայտին վրայ Իր արիւնը թափելով մեզ արբեց ամէն մեղքէ, պիտի ըսէ Առաքեալը:

Հեղաքրքրական է չորրորդ համար, երբ Դաւիթ կը ներկայացնէ, թէ ինչպէս Աստուած Ինք է որ կ'նստի եւ Իրեն կը մօտեցնէ, այն նոյն արտայայտութիւնը, որ Քրիստոս պիտի ըսէ. «Եթէ Հայրս ձեզ չկանչէ, դուք չէք կրնար ինծի գալ», կը շարունակէ, «Առանց ինծի չէք կրնար Հօրս երթալ»: Այդ ընտրութիւնը նպատակը Աստուծոյ ներկայութեան ապրելու: Ու փակաւին գալիքին Աստուծոյ սուրբ փաճարին բարիքներովը լեցուելու: Հեղաքրքրական է, որ Դաւիթ գիտէ թէ մեղաւորները չեն կրնար Աստուծոյ ներկայութեան ըլլալ, բայց կը հաւատայ որ Աստուած պիտի փնտրեն, որպէսզի մեղաւորը Աստուծոյ ներկայութեան գայ: Այնքան դիպուկ է դռնբացէքի արարողութիւնը, որ կը կարարուի Ծաղկազարդի օրը: Այնպէս կայ բաժին մը, ուր կ'ըսուի բաց մեզի համար ողորմութեան դուռը, որպէսզի անկէ ներս մտնենք: Ներսէն կը պատասխանուի, բայց չէք գիտէր, որ այդ դուռէն միայն արդարները ներս կը մտնեն: Իսկ դուրսէն կը պատասխանէ ըսելով. «Նաեւ մեղաւորները ապաշխարութեամբ եւ Քրիստոսով արդարացած»:

Յաջորդ համարները 5-8, Դաւիթ կը ներկայացնէ Աստուծոյ սքանչելի գործը, սքանչելի նշաններով փրկելը: Հիմա ալ պատասխան փոր ով Աստուած մեր փրկիչը: Դաւիթ կը դաւանի փրկիչ, ամբողջ աշխարհի ապաւենը, եւ այդ ապաւենը չէ սահմանափակուած մէկ փեղով, այլ մինչեւ հեռաւոր ծովերն անդին բնակող մարդոց: Դաւիթ նաեւ կը ներկայացնէ սրեղծագործութիւնը, թէ ինչպէս Աստուծոյ գործութեամբը հասարակեց լեռները, փակաւին պարասար է այդ գործութիւնը ցոյց փալու: Ան նաեւ կը հանդարտեցնէ ծովերուն շառաչը, այնպէս ինչպէս Քրիստոս Ինք հանդարտեցուց հովն ու փոթորիկը, երբ աշակերտները վախցած արթնցուցին, որ սհա կը կորսուին: Սա ցոյց կու փայ, որ Աստուած ոչ միայն սրեղծիչ է, այլ բնութիւնը Իրեն է որ կ'ենթարկուի: Բացի մարդէն, որովհետեւ մարդը իր կամակորութեան պատճառով ուզեց, ու փակաւին կ'ուզէ դուս գալ Աստուծոյ ներկայութենէն, հեռու երթալ: Եւ սհա Աստուծոյ փուստ նշաններով աշխարհի ծայրերը ապրողները կ'ապշին, եւ ցնծութեամբ կ'երգեն:

9-13 համարները ուրիշ բան չեն, եթէ ոչ Աստուծոյ նախախնամութիւնը: Այնպէս չէ, որ Աստուած սրեղծեց աշխարհը իր լիութեամբ, ամբողջութեամբ, եւ գայն թողեց ինքն իր վրայ թաւալելու, այնպէս ինչպէս շարեր այդպէս կը կարծեն: Օրինակ, անցեալի յունական դիցաբանութիւնը, կը հաւատար, որ արարիչ մը կայ, բայց արարիչը Իր սրեղծագործութեան հետ կապ չունի: Բայց սհա Դաւիթ կը ներկայացնէ, թէ Աստուած կը նախախնամէ այդ սրեղծագործութիւնը: Աւելին, Քրիստոս պիտի ըսէ. «Հայրս մինչեւ հիմա կը գործէ, եւ ալ կը գործէմ»: Աստուած մնայուն բարիքներով է որ կը լեցնէ Իր սրեղծագործութիւնը, բայց աչք պէտք է ունենալ, որպէսզի կարենանք փեսնել այդ բոլորը, ուստի խնդրենք Աստուծմէ, մեր Տէր ու փրկիչ Յիսուս Քրիստոսէն, ըսելով. «Թող բացուին մեր աչքերը», որպէսզի ոչ թէ միայն Քու բարիքներ փեսնելու համար, այլ Քեզ փեսնելու, Քու ներկայութեանը վայելքը ունենալու եւ Քեզ հետ ըլլալու յաւիտեան: Ամէն: